

# Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Macierzyństwo. Antropologiczna opowieść”

16.05.2019 r., Toruń

Szanowni Państwo!

Zapraszamy do udziału w ogólnopolskiej konferencji poświęconej problematyce macierzyństwa. Macierzyństwo oraz związane z nim praktyki i jego znaczenia społeczno-kulturowe podlegają interpretacjom, nierzadko stając się polem sporów czy konfliktów, czego dowodzą współczesne publiczne debaty. Dlatego chcemy z antropologiczną wrażliwością spojrzeć na przeszłą i współczesną opowieść o macierzyństwie, zapisaną w rzeczywistości kulturowej i narracjach różnych nauk. Z jednej strony opowieść o macierzyństwie jest kształtowana bowiem pod wpływem obowiązujących wzorców i modeli, z drugiej strony mają na nią wpływ próby dekonstruowania, kwestionowania czy kontestowania dotychczasowych praktyk macierzyńskich. Formułowane i realizowane są alternatywne wizje i modele roli matki oraz jej relacji z dzieckiem. Nie we wszystkich kulturach macierzyństwo jest pojmowane tak samo, a w obrębie tzw. kultury zachodniej również trudno o prosty *common sense*.

Przedmiotem debaty konferencyjnej chcemy uczynić namysł nad przekształceniami wzorców macierzyństwa, przypisywanych mu znaczeń, związanych z nim praktyk oraz przemian roli matki i koncepcji matczynej opieki. Listę szczegółowych wątków w zakresie podejmowanej na konferencji problematyki pozostawiamy otwartą. Refleksja może obejmować następujące zagadnienia:

1. Idealne macierzyństwo czy idealne macierzyństwa? Dawne i współczesne wzorce macierzyństwa, społeczne oczekiwania wobec matek, kobiece strategie wobec przypisanych ról, wielodzietność, samotne matki, system wsparcia dla matek etc.
2. Społeczno-kulturowe aspekty macierzyństwa we współczesnej kulturze zachodniej oraz w kontekście pozaeuropejskim (antropologiczne badania macierzyństwa, sztuka etc).
3. Historyczne i współczesne reprezentacje macierzyństwa w kulturze (literatura, sztuka, film, fotografia, kultura popularna itd.) – ciągłości, dekonstrukcje, kontestacje.
4. Kobięcy głos w dyskursie macierzyńskim. Uprawomocnienie i upodmiotowienie kobiet, społeczne postulaty różnych środowisk, związane z problematyką macierzyństwa (sztuka, blogi, media społecznościowe, protesty uliczne).
5. Funkcjonowanie w kulturze zróżnicowanych, konkurujących ze sobą modeli macierzyństwa i sposobów jego rozumienia oraz praktykowania.
6. Konflikty i spory wokół macierzyństwa (aborcja, opieka okołoporodowa, łączenie macierzyństwa z pracą zawodową, różne modele wychowawcze, opieka państwa, macierzyństwo a związki nieheteronormatywne).

Do udziału w konferencji zapraszamy etnologów, antropologów, kulturoznawców, historyków, historyków sztuki, filologów, politologów, socjologów, folklorystów, przedstawicieli dziedzin pokrewnych oraz wszystkich zainteresowanych zaproponowaną tematyką, którzy zechcą zaprezentować fenomen macierzyństwa w perspektywie społeczno-kulturowej analizy.

Punktem wyjściowym i pretekstem do zorganizowania konferencji jest wystawa autorstwa Aleksandry Jarysz *Macierzyństwo od początku i bez końca. Antropologiczna opowieść*, prezentowana w Muzeum Etnograficznym w Toruniu. Zbiór sztuki ludowej i nieprofesjonalnej tego muzeum oraz sztuki współczesnej z uznanych kolekcji muzealnych i prywatnych ukazuje kulturowe zmiany zachodzące w ujęciu macierzyństwa i przedstawia je w szerokim kontekście społecznym. To spojrzenie dopełniają takie obiekty i nośniki jak fotografia, film, rejestracje teatralne, blogi internetowe, poradniki dla matek, wywiady, pamiętki prywatne. Ekspozycja jest pierwszą realizacją tematu macierzyństwa z użyciem tak różnorodnych środków i w tak wielowątkowy sposób w polskim wystawiennictwie etnograficznym.

Konferencja składać się będzie z sesji obejmujących wystąpienia referentów oraz dyskusji panelowej o współczesnych sporach wokół macierzyństwa i połączonej z oprowadzaniem po wystawie dyskusji o problematyce macierzyństwa w przestrzeni muzealnej.

Zapraszamy do zgłaszania swojego udziału.

Zgłoszenia referatów prosimy przysyłać na załączonym formularzu na adres: **macierzynstwokonferencja@gmail.com**

Na zgłoszenia czekamy do **15 kwietnia 2019 r.**, potwierdzenie udziału w konferencji do 18 kwietnia 2019 r.; opłata konferencyjna do 30 kwietnia 2019 r.

Opłata konferencyjna wynosi 100 zł (w opłacie bilet wstępu na wystawę, katalog wystawy w cenie 45 zł, materiały konferencyjne oraz bufet kawowy).

#### **Organizatorzy:**

*Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu  
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Oddział Toruń  
Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej UMK  
Katedra Kulturoznawstwa UMK*

#### **Komitet organizacyjny:**

*mgr Aleksandra Jarysz  
dr Rafał Kleśta-Nawrocki  
dr Olga Kwiatkowska  
dr Marzenna Wiśniewska*

#### **Komitet naukowy:**

*dr Hubert Czachowski  
dr hab. Anna Nadolska-Styczyńska  
dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK*